

1. עבודה זרה יח:

ת"ר: כשנתפסו רבי אלעזר בן פרטא ורבי חנינא בן תרדיון . . .
אתיוהו לרבי חנינא בן תרדיון, אמרו ליה: אמאי קא עסקת באורייתא?
אמר להו: כאשר צוני ה' אלהי.
מיד גזרו עליו לשריפה, ועל אשתו להריגה, ועל בתו לישב בקובה של זונות . . .
הביאוהו וכרכוהו בס"ת, והקיפוהו בחבילי זמורות, והציתו בהן את האור, והביאו ספוגין של צמר
ושראום במים והניחום על לבו, כדי שלא תצא נשמתו מהרה.
אמרה לו בתו: אבא, אראך בכך?
אמר לה: אילמלי אני נשרפתי לבדי היה הדבר קשה לי, עכשיו שאני נשרף וס"ת עמי, מי
שמבקש עלבונה של ס"ת הוא יבקש עלבוני . . .
אמר לו קלצטונירי: רבי, אם אני מרבה בשלהבת ונוטל ספוגין של צמר מעל לברך, אתה מביאני
לחיי העולם הבא?
אמר לו: הן. השבע לי! נשבע לו.
מיד הרבה בשלהבת ונוטל ספוגין של צמר מעל לבו, יצאה נשמתו במהרה.
אף הוא קפץ ונפל לתוך האור. יצאה בת קול ואמרה: רבי חנינא בן תרדיון וקלצטונירי מזומנין הן
לחיי העולם הבא. בכה רבי ואמר: יש קונה עולמו בשעה אחת, ויש קונה עולמו בכמה שנים.
ברוריא דביתוהו דר' מאיר ברתייה דר' חנינא בן תרדיון הואי.
אמרה לו: זילא בי מלתא דיתבא אחתאי בקובה של זונות.
שקל תרקבא דדינרי ואזל.
אמר: אי לא איתעביד בה איסורא, מיתעביד ניסא, אי עבדה איסורא לא איתעביד לה ניסא.
אזל נקט נפשיה כחד פרשא.
אמר לה: השמיעני לי!
אמרה ליה: דשתנא אנא.
אמר לה: מתרחנא מרתח!
אמרה לו: נפישין טובא דשפירן מינאי.
אמר: ש"מ לא עבדה איסורא; כל דאתי אמרה ליה הכי.
אזל לגבי שומר דידה.
א"ל: הבה ניהלה!
אמר ליה: מיסתפינא ממלכותא.
אמר ליה: שקול תרקבא דדינרא - פלגא פלח, ופלגא להוי לך.
א"ל: וכי שלמי מאי איעביד?
א"ל: אימא "אלהא דמאיר ענני", ומתצלת.
א"ל: ומי יימר דהכי איכא?
[א"ל השתא חזית].
הוו הנהו כלבי דהוו קא אכלי אינשי. שקל קלא, שדא בהו. הוו קאתו למיכליה.
אמר: אלהא דמאיר ענני!
שבקוה, ויהבה ליה.
לסוף אשתמע מילתא בי מלכא. אתיוהו אסקוה לזקיפה.
אמר: אלהא דמאיר ענני!
אחתוה.
אמרו ליה: מאי האי?
אמר להו: הכי הוה מעשה.
אתו חקקו לדמותיה דר' מאיר אפיתחא דרומי.
אמרי: כל דחזי לפרצופא הדין, לייתיה.
יומא חדא חזיוהי. רהט אבתריה, רהט מקמייהו. על לבי זונות.
איכא דאמרי: בשולי עובדי כוכבים חזא, טמש בהא ומתק בהא.
איכא דאמרי: אתא אליהו, אדמי להו כזונה, כרכתיה.
אמרי: חס ושלום - אי ר' מאיר הוה, לא הוה עביד הכי.
קם ערק, אתא לבבל.
איכא דאמרי: מהאי מעשה.
ואיכא דאמרי: ממעשה דברוריא.

2. רש"י עבודה זרה יח:

ואיכא דאמרי משום מעשה דברוריא - שפעם אחת ליגלגה על שאמרו חכמים (קדושין דף פ:)
נשים דעתן קלות הן עלייהו ואמר לה חייך סופך להודות לדבריהם וצוה לאחד מתלמידי

THE SUMMER BEIT MIDRASH
www.summerbeitmidrash.org

לנסותה לדבר עבירה והפציר בה ימים רבים עד שנתרצית וכשנודע לה חנקה עצמה וערק רבי מאיר מחמת כסופא.

3. קידושין פא.

רבי מאיר הוה מתלוצץ בעוברי עבירה. יומא חד, אידמי ליה שטן כאיתתא בהך גיסא דנהרא. לא הוה מברא; נקט מצרא וקא עבר. כי מטא פלגא מצרא, שבקיה. אמר: אי לאו דקא מכרזי ברקיעא "הזהרו בר' מאיר ותורתו", שויתיה לדמך תרתי מעי.

4. עירובין נג:

רבי יוסי הגלילי הוה קא אזיל באורחא. אשכחה לברוריה. אמר לה: באיזו דרך נלך ללוד? אמרה ליה: גלילי שוטה! לא כך אמרו חכמים "אל תרבה שיחה עם האשה"! היה לך לומר "באיזה ללוד"!

5. עירובין נג:

ברוריה אשכחתייה לההוא תלמידא דהוה קא גריס בלחישה. בטשה ביה. אמרה ליה: לא כך כתוב "ערוכה בכל ושמרה" (שמואל ב' כ"ג)? אם ערוכה ברמ"ח אברים שלך - משתמרת, ואם לאו - אינה משתמרת.

6. ברכות י.

אמר לה ההוא מינא לברוריא: כתיב "רני עקרה לא ילדה" - משום דלא ילדה, רני?
אמרה ליה: שטיא! שפיל לסיפיה דקרא, דכתיב "כי רבים בני שוממה מבני בעולה אמר ה'". אלא מאי "עקרה לא ילדה"? רני כנסת ישראל, שדומה לאשה עקרה שלא ילדה בנים לגיהנם כותייכו.

7. ברכות י.

הנהו בריוני (במדרש תהלים קד: ההוא מין) דהוו בשבבותיה דרבי מאיר והוו קא מצערו ליה טובא. הוה קא בעי רבי מאיר רחמי עלויהו כי היכי דלימותו (בכ"י מינכיך: שמתיהו בעא לאבדינהו).
אמרה ליה ברוריא דביתהו: מאי דעתך? משום דכתיב {תהלים ק"ד} "יתמו חטאים"? מי כתיב "חוטאים"? "חטאים" כתיב!

ועוד, שפיל לסיפיה דקרא - "ורשעים עוד אינם". כיון דיתמו חטאים, ורשעים
עוד אינם?
אלא בעי רחמי עלויהו דלהדרו בתשובה, ורשעים עוד אינם.
בעא רחמי עלויהו והדרו בתשובה.

8. ילקוט שמעוני משלי רמש תקסד

ד"א אשת חיל מי ימצא – אמרו: מעשה היה בר' מאיר שהיה יושב במנחה בשבת ודורש
ומתו שני בניו. מה עשתה אמן? הניחה שניהם על המטה ופירשה סדין עליהם. במוצאי
שבת בא רבי מאיר מבית המדרש.
אמר לה: היכן שני בני?
אמרה לו: לבית המדרש הלכו.
אמרו לה: צפיתי בבית המדרש ולא ראיתים.
נתנה לו הכוס של הבדלה, והבדיל, וחזר ואמר לה: היכן שני בני?
אמרה לו פעמים: שהלכו למקום פלוני ועכשו הם באים.
הקריבה לפניו לאכול. לאחר שאכל, אמרה לו: רבי, שאלה יש לי לשאול.
א"ל: אמרי שאלתך.
אמר לו: רבי, קודם היום בא אחד ונתן לי פקדון, ועכשו בא ליטול. אחזיר לו, או לאו?
אמר לה: בתי, מי שיש לו פקדון אינו צריך להחזיר לרבו?
אמרה לו: חוץ מדעתך לא הייתי מחזרת אותו.
מה עשתה? תפשה אותו בידו, והעלהו לחדר, והקריבה אותו למטה. נטלה הסדין
מעליהם וראה שניהם מתים מונחים על המטה. התחיל בוכה ואומר: בני בני, רבי רבי -
בני בדרך ארץ, ורבי שהיו מאירין עיני בתורתן. באותה שעה אמרה ליה: רבי, לא כך
אמרת לי שאנו צריכין להחזיר פקדון לרבו? כך "ה' נתן וה' לקח; יהי שם ה' מבורך".
א"ר חנינא: בדבר זה נחמתו ונתישבה דעתו, לכך נאמר "אשת חיל מי ימצא".

9. פסחים סב:

רבי שמלאי אתא לקמיה דרבי יוחנן, אמר ליה: ניתני לי מר ספר יוחסין. - אמר ליה:
מהיכן את? - אמר ליה: מלוד. - והיכן מותבך? - בנהרדעא. אמר ליה: אין נידונין לא
ללודים ולא לנהרדעים, וכל שכן דאת מלוד ומותבך בנהרדעא. כפייה וארצי. אמר ליה:
ניתנייה בשלשה ירחי. שקל קלא פתק ביה.

אמר ליה: ומה ברוריה דביתהו דרבי מאיר, ברתיה דרבי חנניה בן תרדיון, דתניא תלת מאה שמעתתא ביומא משלש מאה רבוותא - ואפילו הכי לא יצתה ידי חובתה בתלת שנין, ואת אמרת בתלתא ירחי?

10. תוספתא מסכת כלים (צוקרמאנדל) ד:ז

תנור . . . מאימתי טהרתו?

אמר ר' חלפתא איש כפר חנניא: אני שאלתי את שמעון בן חנניא, ששאל את בנו של ר' חנניא בן תרדיון, ואמר: משיסיענו ממקומו, ובתו אומרת: משיפשט את חלוקן. כשנאמרו דברים לפני ר' יהודה בן בבא, אמר: יפה אמרה בתו מבנו:

1. Avodah Zarah 18b

(R. Elazar ben Parta and R. Chanina ben Tradyon were arrested. When R. Elazar was tried, a series of miracles eliminated all the evidence against him, and he was freed.)

They brought R. Chanina ben Tradyon in to be tried. They asked him: "Why have you been involved in Torah.

He replied: As Hashem my G-d commanded.

Immediately they decreed that he would be burnt, that his wife would be decapitated, and that his daughter would be placed in a brothel.

(R. Chanina is executed by being burnt while wrapped in a Torah scroll. His daughter is deeply disturbed, but he assures her that the G-d who will avenge the scroll will avenge him as well. The executioner, in violation of his orders but in exchange for a promise of the World to Come, gives R. Chanina a speedy death, then jumps into the flames himself. A Heavenly voice announces that both R. Chanina and the executioner are slated for the World to Come.) B'ruriah, wife of R. Meir, was the daughter of R. Chanina ben Tradyon.

She said to R. Meir: It degrades me that my sister is in a brothel.

He took a huge purse and went.

He said: If she has not been used for sin, a miracle will happen for her, but if she has sinned, no miracle will happen.

He disguised himself as a charioteer.

He said to her: Accept my advances.

She replied: I am menstruating.

He said: I am patient.

She said: There are many prettier than I.

He said to himself: This indicates that she has not sinned; she says this to everyone who comes.

He said to her guard: Give her to me!

The guard replied: I am afraid of the government.

He said: Take this huge purse – use half of it for bribes and keep half for yourself.

The guard replied: What do I do when the money is spent?

He said: Say "G-d of Meir, answer me!", and you will be saved.

The guard replied: How do I know that this is so?

He said: You'll see right now.

There were some man-eating dogs nearby. R. Meir threw a clod of earth at them, and they attacked the guard. He said: "G-d of Meir, answer me!"

They released him, and he gave her over to him.

Eventually the government found out. They brought the guard out to be crucified, but they had to take him down:

They said: What is this?

The guard told them the story.

They engraved R. Meir's image on the entrance to Rome, saying: "Whoever sees this man, bring him in".

One day they spotted him. They ran after him, and he ran from them. He went into a brothel.

Some say: He saw food cooked by Gentiles, put one finger in and sucked another.

Some say: Elijah appeared to him in the guise of a prostitute, and he hugged him.

They said: Heaven forbid! If this were R. Meir, he would not behave so.

He fled, and came to Babylonia.

Some say: As a result of this episode.

Some say: As a result of the episode involving B'ruriah.

2. Rashi Avodah Zarah 18b

Some say because of the episode involving B'ruriah –

She once mocked the Sages' statement "Women's minds rule lightly over them".

He told her: "By your life! In the end you will concede the truth of their words."

He ordered one of his students to tempt her to sin, and he persisted for a long time until she agreed.

When she found out, she strangled herself, and R. Meir fled out of shame.

3. Kiddushin 81a

R. Meir habitually mocked sinners. One day, Satan appeared to him as a woman on the other side of a river. There was no ferry, so he grabbed a guide-rope and started across. When he was halfway, Satan abandoned him, saying: Had it not been proclaimed in Heaven “Take heed of R. Meir and his Torah”, I would have made you worth two pennies.

4. Eiruvim 53b

R. Yosei the Galilean was travelling when he encountered B’ruriah.

He said to her: “What path should we take to Lod?”

She replied: “Idiot Galilean! Did not the Sages say “Do not increase conversation with women”?! You should have said “Which to Lod”!

5. Eiruvim 53b

B’ruriah encountered a student learning in whispers. She sharply criticized him.

She said to him: Is it not written in Scripture “arranged in all and preserved”? If it is arranged in your 248 organs it is preserved, and if not it is not preserved.

6. Berakhot 10a

A heretic said to B’ruriah: Scripture says “Rejoice O barren woman who has not given birth” – Because she has not given birth she should rejoice?!

She replied: Idiot! Look at the end of the verse, where it is written “for the children of the desolate will be greater than the children of the husbanded, says Hashem”. Rather, what is meant by “barren woman who has not given birth”? Rejoice O Community of Israel, which is like a barren woman who has not birthed children for Gehennom like you.

7. Berakhot 10a

Some ruffians (Midrash Tehillim 104: a heretic) in R. Meir’s neighborhood bothered him greatly. He responded by asking for mercy regarding them so that they would die (Ms. Munich: He excommunicated them and sought to destroy them.

Said B’ruriah, R. Meir’s wife: What are you thinking? That it is written “Let *chattaim* cease”. Is it written “*chot'im*”? It is written “*chtim*”!

Furthermore, look at the end of the verse – “and the wicked are no more”. Once it is written that *chattaim* have ceased, what does “and the wicked are no more” add?

Rather, it means “ask for mercy regarding them that they should repent”, and thus “the wicked are no more”.

He asked for mercy regarding them, and they repented.

8. Yalkut Shim'oni to Mishlei Section 964

Another interpretation of "A valorous woman is hard to find" –

They told the following story about R. Meir. While he was lecturing one Shabbat afternoon, his two sons died. What did their mother do? She laid both of them on a bed and covered them with a sheet. After Shabbat R. Meir came from the beit midrash.

He said to her: Where are my two sons?

She said to him: They went to the beit midrash.

He said to her: I looked in the beit midrash and did not see them.

She gave him the havdalah cup. He said havdalah, then asked again: Where are my sons?

She said to him twice: They went somewhere, and they're coming now.

She brought him food. After he ate, she said to him: Rebbe, I have a question:

He said: Ask away.

She said to him: Rebbe, before Shabbat a man came and put something in my care, and now he's come to take it back. Should I return it or not?

He said to her: My daughter, Does one not have an obligation to return things to their owners?

She said to him: Without your assent I would not have returned it.

What did she do? She took him by the hand and brought him up to the room, and drew him near the bed. She took the sheet off them and he saw them both dead on the bed. He began to cry and say: Son, Son, Rebbe, Rebbe – My sons physically, my rebbes who lit my eyes up with their Torah!

At that time she said to him: Rebbe, didn't you tell me that we have to return the thing to its owner? So "Hashem gave, and Hashem took: May the Name of Hashem be blessed".

Said R. Chanina: In this way she comforted him and restored his equilibrium. Regarding this it says "A valorous woman is hard to find".

9. Pesachim 62b

(R. Simlai asked R. Yochanan to teach him the secrets of Divrei HaYamim in three months.)

R. Yochanan said to R. Simlai: B'ruriah, wife of R. Meir, daughter of R. Chanina ben Tradyon, who learned 300 topics in one day from 300 different teachers, couldn't complete this study in three years. You think you can complete it in three months?

10. Tosefta Keilim 4:17

When does a ritually impure oven become ritually pure?

Said R. Chalafta of the Village of Chananiah: I asked this to Shimon ben Chananyah, who asked the son of R. Chanina ben Tradyon, who said . . . but his daughter said . . .

When this was told to R. Yehudah ben Bava, he said: His daughter said better than his son.